

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj : S1 3 U 031121 19 U
Sarajevo, 23.12.2019.godine

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jadranka Brenjo kao predsjednika vijeća, Amira Kapetanovića i Maide Bikić kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Stanke Čeklić, u upravnom sporu tužioca Euro –express d.o.o. Banja Luka, protiv rješenja broj: UP1 03-1-37-1-17-3/18 EM od 19.09.2018. godine, tužene Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini, u upravnoj stvari, obrade i zaštite ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 23.12.2019. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tužene broj i datum kao u uvodu ove presude usvojen je kao osnovan prigovor protiv tužioca zbog skeniranja lične karte i potpisa upotrebom PDA uređaja.

Zabranjeno je tužiocu da u svrhu indentifikacije korisnika usluge skenira lične karte i obrađuje njihove potpise putem elektronskih uređaja,

Određeno je da tužilac je dužan u roku od 15 dana računajući od dana prijema prepisa predmetnog rješenja, pismeno obavijesti tuženu i dostaviti dokaze u vezi sa izvršenjem tačke II dispozitiva.

Protiv navedenog rješenja tužilac je blagovremeno podnio tužbu zbog pogrešne primjene materijalnog prava, te nepotpuno i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. U tužbi se navodi da je tužena potpuno zanemarila dokumentaciju (dokaze) i izjašnjenje tužioca u pogledu načina prikupljanja i obrade podataka korisnika usluga tužioca. Ukazuje se da tužilac kako je to navedeno u izjašnjenju istog broj: 01-1237/18 od 10.04.2018. godine, nigdje ne pohranjuje podatke korisnika njegovih usluga, odnosno da sistem skeniranja broja ličnog dokumenta putem PDA uređaja, služi samo za indentifikaciju pošiljaoca/primaoca u skladu sa Zakonom o poštama BiH. Ističe se da tužilac skenira samo broj ličnog dokumenata korisnika usluge, a ne lični dokument i to kada je neophodno izvršiti naplatu u novcu ili mu predati vrijednosnu pošiljku. Nadalje, tužilac ukazuje da on na ovakav način on postupa u skladu sa odredbama Zakona o poštama i to člana 10. stav 5. tačka c)

kojim je propisano ovlaštenje Agencije za poštanski saobraćaj za donošenje podzakonski akta i to Opštih uslova za obavljanje poštanskih usluga koja definiše identifikaciju korisnika poštanskih usluga. Na kraju tužilac ukazuje i na odredbu člana 6. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja teroristički aktivnosti, gdje je članom 6. stav 1. tačka a) tužilac kao obveznik (pošta) dužan poduzeti identifikaciju i praćenje klijenta prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom, a to se odnosi na utvrđivanje identiteta klijenta i provjeru njegovog identiteta u smislu člana 7. stav 1. tačka a) istog Zakona, dok je sadržaj evidencije za fizička lica propisan odredbom člana 54. stav 1. tačka c) Zakona. Stoga tužilac smatra da u smislu član 4. stav 1. tačka 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka, a u vezi sa članom 2. stav 1. istog Zakona je ovlašten da vrši obradu ličnih podataka svojih klijenata putem broja ličnog dokumenta i potpisa na PDA uređaj, pa konačno predlaže da ovaj sud uvaži predmetnu tužbu i osporeno rješenje poništi, te predmet vrati tuženoj na ponovno rješavanje ili da sam riješi upravnu stvar.

U odgovoru na tužbu tužena i zainteresovano lice su predložila da se tužba odbije kao neosnovana.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbi člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz sljedećih razloga:

Prema obrazloženju osporenog rješenja, tužena nalazi na osnovu člana 4. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka, da je tužilac kontrolor koji obrađuje lične podatke podnosioca prigovora, koji je obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način. Dalje nalazi da je u konkretnom upravnom postupku relevantan Zakon o ličnoj karti državljana BiH gdje je članom 2. stav 1. data definicija lične karte kao javne isprave, pa da isti Zakon ne propisuje mogućnost skeniranja lične karte, pa da čak i vršenje uvida u ličnu kartu podrazumijeva da je takva obrada izričito propisana Zakonom (član 3. stav 4. i 7. istog Zakona). Također se ukazuje da niti Zakon o poštama ne propisuje skeniranje lične karte korisnika usluga. Stoga tužena nalazi da je tužilac skeniranjem lične karte podnosioca prigovora i potpisa istoga putem PDA uređaja izvršio obradu ličnih podataka koja nije propisana Zakonom niti je neophodan za ispunjenje predmetne svrhe uručenja pošiljke, pa s pozivom na odredbu člana 40. stav 2. tačka e) Zakona o zaštiti ličnih podataka i donosi odluku kao u dispozitivu osporenog rješenja.

Ovo upravno vijeće nalazi da je pobijano rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH doneseno pravilnom primjenom materijalnog propisa, nakon prethodno pravilnog utvrđenja odlučnih činjenica.

Cilj Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/06, 76/11 i 89/11), je da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na tajnost u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose. Istovremeno, ovim Zakonom osnovana je i Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini i utvrđena njena nadležnost prema kojoj Agencija, kada uoči da je neka obrada ličnih podataka nezakonita, zahtijeva od kontrolora da prekine takvu obradu, te nalaže druge mjere, a kontrolor je dužan bez odlaganja preduzeti

naložene mjere i o tome u roku od 15 dana pisanim putem informisati Agenciju (član 41. stav 1. Zakona). U skladu sa odredbom člana 5. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka u BiH propisano je da kontrolor može obrađivati lične podatke uz saglasnost nosioca podataka. U članu 5. stav 2. istog Zakona, propisano je da saglasnost za obradu posebne kategorije ličnih podataka, mora biti data u pisanoj formi, mora je potpisati nosilac podataka, mora imati tačnu naznaku podataka u vezi s kojima se saglasnost daje, te mora sadržavati ime kontrolora, svrhu i vremenski period na koji se saglasnost daje. Odredbom člana 3. Zakona, precizirano je šta spada u posebnu kategoriju ličnih podataka, a to su svi lični podaci koji otkrivaju raso porijeklo, državljanstvo, nacionalno ili etično porijeklo, političko mišljenje ili stranačku pripadnost, ili članstvo u sindikatima, religijsko, filozofsko ili drugo uvjerenje, zdravstveno stanje, genetski kod, seksualni život, krivične presude i biometrijski podaci. Konačno u smislu člana 11. stav 4. Zakona, kontrolor i, u okviru svoje nadležnosti, obrađivač podataka, dužni su napraviti plan sigurnosti podataka kojim se određuju tehničke i organizacione mjere za sigurnost ličnih podataka.

Osnovano tužena nalazi da odredbama Zakona o ličnoj karti državljana BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 32/01, 16/02, 32/07, 53/07, 56/08 i 18/12) nije propisano da se vrši skeniranje iste pa niti serijskog broja putem PDA uređaja koju pravno bitnu činjenicu tužilac i ne osporava shodno činjeničnom opisu tužbe. Nadalje, nije osnovano pozivanje tužioca niti na odredbe Zakona o poštama BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 33/05) to člana 10. stav 5. tačka c) kojim je pripisana nadležnost Agencije za poštanski saobraćaj da donosi tehnološke propise za funkcionisanje poštanskog saobraćaja na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine, te predlaže propise kojima se definišu jedinstveni Opšti uslovi za vršenje poštanskih usluga i opšti standardi univerzalnih poštanskih usluga. Čak i da je Opštim uslovima propisano da tužilaca ima pravo da vrši skeniranje broja lične karte, isto bi bilo nezakonito tj takav podzakonski akt bi bio u suprotnosti sa Zakonom, jer obrada ličnih podataka se u smislu člana 4. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka vrši na pravičan i zakonit način.

Nije također niti osnovano pozivanje tužioca na odredbe Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“ broj 47/14 i 46/16). Naime tužilac ukazuje da on kao obveznik iz člana 4. stav 1. tačka h) „pošta“, a u vezi sa članom 6. stav 1. tačka a) dužan preduzeti mjere identifikacije i praćenja klijenta prilikom: a) uspostavljanja poslovnog odnosa s klijentom. Međutim tužilac gubi iz vida da je isti Zakon donesen u cilju sprečavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti (član 1. tačka a)). Nadalje u smislu člana 5. istog Zakona propisano je, da tužilac kao obveznik dužan izraditi procjenu rizika kojom utvrđuje stupanj rizičnosti skupina klijenata ili pojedinog klijenta, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda u vezi s mogućnošću zlouporabe u svrhe pranja novca ili financiranja terorističkih aktivnosti. Shodno činjeničnim navodima koji se prvi put ističu u tužbi, tužilac i ne tvrdi da zainteresovano lice tj podnosilac prigovora spada u kategoriju klijenata koje je u vezi sa mogućnošću zlouporabe u svrhe pranja novca ili financiranja terorističkih aktivnosti da bi se uopšte mogla primjenjivati odredba člana 6. istog Zakona na koju se tužilac neosnovano poziva. Također članom 7. istog Zakona je propisan i način utvrđivanja identiteta klijenta, koji opet ne podrazumijeva skeniranje broja lične karte putem PDA uređaja, kako je to tužilac nesporno obrađivao lične podatke podnosioca prijave.

Na kraju potrebno je napomenuti da sud u upravnom sporu shodno odredbi člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima BiH, rješava spor u pravilu na bazi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku. Ovakvu činjenicu da je tužilac imao pravo da vrši predmetnu obradu ličnih podataka u smislu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, isti prvi put ističe u tužbi kojom je pokrenuta ovaj upravni spor tj. takva činjenica nije isticana u upravnom postupku, koji je provela tužena. Obzirom na to da se radi o činjenici koja je postojala u vrijeme odlučivanja u upravnom sporu, a koje je tužiocu morala biti poznata, ista i ne može biti osnov za poništenje osporenog akta.

Kako je predmet ovog upravnog spora ocjena zakonitosti konačnog upravnog akta tužene Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH koji se odnosi na zakonitost obrade ličnih podataka, ovaj sud je stanovišta da je tužena Agencija postupala u skladu sa njenim nadležnostima iz člana 40. Zakona o zaštiti ličnih podataka, iz kojih razloga je primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj:19/02 do 74/10), donio odluku kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR

Stanka Čeklić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Jadranka Brenjo

